

Kalendarzyk tygodniowy.

Czw. Św. Romana M.
Piąt. Św. Wawrzyńca M.
Sob. Św. Zuzanny M.
Niedz. Św. Klary P.
Pon. Hipolita M.
Wtor. Św. Euzebiusza K.
Śr. Wniebowzięcie N. M. P.

Wschód: g. 4 m. 32.
Zachód: g. 7 m. 38.
Dług. dnia: g. 15 m. 6.

CENA PRENUMERATY

W ŁODZI:

Rocznie rb. 8 k. —
Półrocznie „ 4 „ —
Kwartalnie „ 2 „ —
Miesięcznie „ „ 67
Odnoszenie 10 k. m.
Egz. pojedynczy 5 k.

Z przesyłką pocztową:

Rocznie rb. 10 kop. —
Półrocznie „ 5 „ —
Kwartalnie „ 2 „ 50
Miesięcznie „ „ 85

Redakcja

w ŁODZI,
ul. Piotrkowska № III.
№ telefonu 593.

ROZWÓJ

dziennik polityczny, przemysłowy, ekonomiczny, społeczny i literacki, ilustrowany.

Czwartek, dnia 27 lipca (9 sierpnia) 1900 r.

Kantory: własny w Warszawie, Wspólna 32; w Pabianicach u p. Franciszka Romana; w Zgierzu u p. Ikierta.

CENA OGŁOSZEŃ: „Nadesłane” na 1-szej stronnicy 50 kop. za wiersz. Zwyczajne ogłoszenia za tekstem po 7 kop. za wiersz nonparelowy lub jego miejsce. Małe ogłoszenia po 1½ kop. od wyrazu (dla poszukujących pracy po 1-ej kop.). Reklamy i Nekrologie po 15 kop. za wiersz petitowy. ARTYKUŁY bez oznaczenia honorarium Redakcja uważa za bezpłatne. Rękopismów drobnych nie zwracamy.

ZAKŁAD DLA CHORYCH NA OCZY

D-ra W. GARLIŃSKIEGO

dla przychodzących chorych otwarty

codziennie od godziny 10 r. do 1 popoł. i od 5 do 7 wieczorem,

w Niedziele i święta tylko od 10 do 1.

Cena za poradę jednorazową kop. 50.

Łódź, Piotrkowska 93,

w domu braci Kopezyńskich.

Łóżka dla chorych.

Dr. medycyny I. Łukasiewicz

przeprowadził się

NA PIOTRKOWSKĄ 10.

Akuszerya.—Choroby kobiece.

Przyjmuje od godz. 8—11 rano i od 5—7 popołudniu.

Kazimierz Sokółowski

ARCHITEKT

przeniósł swe biuro budowlane na ulicę Św. Benedykta pod № 29, (dom Henselera vis-à-vis dawnego mieszkania).

Dr. med. A. Tochtermann

przeprowadził się na

ul. Dzielną № 25,

naprzeciw „Mleczarni Ziemiańskiej.”

KALENDARZYK TERMINOWY.

Jutro.

IMIONA SŁOWIAŃSKIE. Wawrzyńca.

SALON artystyczny Bartkiewicza, Zawadzka № 3.

WYSTAWA sztuk pięknych, ulica Piotrkowska № 31.

PANORAMA „Betleem”. (Narodzenie Chrystusa). Pa-
saz Szulca 37.

CZASOWA WYSTAWA obrazu Ryszkiewicza „Obro-
na Częstochowy”. Piotrkowska № 108.

TEATR LETNI Sellina przy ulicy Konstantynowskiej.

Występ opery włoskiej pod dyrekcją p. Castellano.
„Cerulli Sewilski”, opera komiczna w 3-ach aktach Ros-
sini’ego. Początek o godzinie 8½-ej wieczorem.

Księga błękitna.

W parlamencie angielskim opublikowana zo-
stała „Księga błękitna” dyplomacji angielskiej,
zawierająca w sobie wszystkie depepsy i doku-
menty odnośnie spraw chińskich ostatniej doby.

Na 115 stronicach in folio mieści się cała historia a raczej materyały do historii powstania w Chinach, rozpoczynając od depepsy sira Klau-
dysza Macdonalda, posła angielskiego w Pekinie,
z dnia 4 stycznia r. b., a kończąc na edykcje
cesarza chińskiego, który wręczył lordowi Salis-
boury poseł chiński w Londynie w dniu 13 lipca
r. b.

Rozpatrując tę księgę, rozjaśniając sekrety
dyplomatycznych kancelaryj, przychodzimy do
wniosku, że żadne z mocarstw nie życzy sobie
wojny, wszystkie obawiają się jej i dlatego są go-
towi do solidarnego działania z uwzględnieniem
cudzych interesów.

Tymczasem zaledwie umilkły echa rozpraw
nad przedstawioną parlamentowi angielskiemu
„Księgą błękitną”, a już w koncercie mocarstw
odgrywanym przy huku dział na Dalekim Wscho-
dzie dźwięczy fałszywy akord, sprawcą zaś tego
dysonansu jest ta sama Anglia, której mężowie
stanu zapewniali tak niedawno przedstawiciele
narodu angielskiego o solidarności mocarstw w obro-
nie cywilizacji Zachodu przed zamachem sfana-
tyzowanych tłumów rasy żółtej.

W chwili, kiedy wojska sprzymierzonych
mocarstw miały już wyruszyć z Tien-tsinu ku
Pekinowi, okazało się, iż pochód musi być wstrzy-
many, albowiem Anglicy nie są jeszcze gotowi do
wymarszu. Sądono, że to niezaradność sztabu
angielskiego, której wymowne dowody złożył on
w Afryce południowej. W tymże samym czasie
atoli, w którym opieszałość angielska powstrzy-
mała w Tien-tsinie pochód wojsk międzynarodo-
wych, admirał Seymour rozwinął w Szanghaju
wielką ruchliwość i, rzecz prosta, z polecenia
swego rządu wszedł w układy z wicekrólem Nan-
kinu po za plecami konsulów innych mocarstw.
Rezultatem tych układów ma być wysadzenie na
ląd trzeczysięcznej kolumny wojsk angielskich
i zajęcie Szanghaju, wyłącznie przez Anglików.
Widocznie dyplomacja angielska postanowiła dzia-
łać na własną rękę i wzamian za paraliżujący
wpływ na akcyę mocarstw otrzymać musiała da-
leko idące ustępstwa w dolinie Jantse-Kiangu,
gdzie koncentrują się najżywniejsze interesy
wielkobrajtanckie.

Anglicy sądzą, że działając na własną rękę,
zarobią daleko więcej aniżeli dać im może wspól-
na z mocarstwami akcyę, skoro zaś poseł angiel-
ski w Pekinie sir Macdonald żyje, nie pilno im
do zdobycia stolicy chińskiej.

Taka realizacya interesów materyalnych, za-
nim nastąpiło zadośćuczynienie za pogwałcenie
praw międzynarodowych wnoszą do całej sprawy
nowy czynnik, wikła ją i gmatwa, co może spro-
wadzić bardzo niepożądane następstwa.

Ale powróćmy do księgi błękitnej, bądź co
bądź rzucającej pewien promień światła na gęste-
mi cieniami pokrytą sprawę chińską. Zawieru-
cha chińska zaskoczyła dyplomacyę europejską
niespodzianie. Ani jeden minister spraw zagra-
nicznych nie tylko nie może wskazać, w jaki
sposób zakończy się ta sprawa, ale nadto nie wie
o jej istocie, rozmiarach powstania i charak-
terze niebezpieczeństwa.

Wszystkie swoje poglądy i wnioski ministrowie
opierają na raportach posłów swych w Peki-

nie, lecz i ci, chociaż przebywają już od dłuż-
szego czasu na miejscu wypadków, nie mogą uchyl-
lić zasłony, pokrywającej szczerze tajemnicę tego
ruchu przeciw cudzoziemcom, który się ujawnił
w Chinach tak nagle i tak groźnie.

Dowodzi to, jak dalece naród chiński uspo-
leczniony jest politycznie i jak głęboko sięga,
wspólna wszystkim ludom wschodu, chytryść i prze-
biegłość chińczyków, jeśli zdołali oni uspić czuj-
ność posłów zagranicznych do tego stopnia, że
ruch, w którym przyjęły udział miliony, zorgani-
zowali i utrzymali w zupełnej tajemnicy aż do
chwili wybuchu.

Z drugiej znów strony posłowie mocarstw,
zbyt zajęci robotą kancelaryjną i intrygami poli-
tycznymi, zamało wnikają w otaczające ich życie,
zamało studyują naród, wśród którego wypadło
im żyć i działać dla dobra własnego kraju, stojąc
niejednokrotnie na straży najżywniejszych jego
interesów.

I tak sir Klauzyusz Macdonald w liście z 5
stycznia r. b. tak pisze w sprawie o zamordo-
waniu misjonarzy:

„Co się tyczy Szantungu, to zamianowanie
Juan-Szi Kaja gubernatorem północnego Szantun-
gu daje wszelką gwarancję na przyszłość. Urzę-
dnik ten przez wiele lat był posłem chińskim
w Korei i niedawno dowodził armią, złożoną
z 8000 ludzi wyćwiczonych i uzbrojonych po
europejsku. Armię tę wziął on z sobą, a znając
jego energiczny charakter, można być pewnym,
że użyje jej do poskromienia buntowników, gdy
tego będzie potrzeba. W nocy, którą wysłałem
do Jamenu, czulem się w obowiązku zwrócić
uwagę ministrom chińskim, że w miejscowości,
gdzie był zamordowany Brocks, mieszkają misyo-
narze angielscy i że należy zapewnić im wszel-
kie bezpieczeństwo. Nie żywię atoli o nich oba-
wy, albowiem przy rezydencyach misjonarzy
postawiono straż wojskową.”

W kilka dni potem owe 8000 żołnierzy
i energiczny Juan-Szi Kay nie obronili misyi od
napaści i Macdonald zaleca już wspólną demon-
stracyę morską mocarstw na wodach chińskich.

W dniu 11 marca r. b. lord Salisbury tele-
grafuje do Macdonalda, że na demonstracyę
morską czas będzie, skoro wyczerpią się wszel-
kie środki dyplomatyczne—a 24 marca zaleca
mu, aby zażądał tyle okrętów wojennych, ile
uzna za potrzebne.

Jakkolwiek sir Macdonald doprowadził wre-
szcie do wydrukowania w urzędowej chińskiej
gazecie dekretu cesarskiego, potępiającego ruch
boksersów i telegrafował do lorda Salisburego, że
okręty wojenne już niepotrzebne, w kilka tygo-
dni potem zmuszony jest telegrafować o zburze-
niu trzech wsi odległych o 100 mil od Pekinu
i o wymordowaniu 61 chińczyków katolików,
o zburzeniu misyi londyńskiej i morderstwie znaj-
dującego się przy niej kaznodziei chińczyka.

Działo się to między 16 kwietnia a 18 maja,
w dniu zaś 20-ym Macdonald telegrafruje: „Cho-
dzą pogłoski, jakoby motłoch groził wymordowa-
niem misjonarzy angielskich i francuskich i zbu-
rzeniem ich rezydencyj w Junan-Fu.”

Lecz i wówczas jeszcze posłowie zagraniczni
w Pekinie nie uważali rozruchów za zbyt groź-

ne, nie mieli pojęcia, że w ruchu, który ujawnić się zaczął, przyjmują udział miliony, nie wyłączając książąt krwi cesarskiej.

Zebrawszy się na konferencyę w dniu 21 maja, posłowie zdecydowali, że wystarczy morską demonstracją mocarstw, a już w najgorszym razie wylądowanie marynarzy, albowiem sam rząd chiński tępi bokserów.

W dniu 21 maja Macdonald telegrafuje, jakoby porozumiewał się z posłem rosyjskim p. Giersem, który wylądowanie wojsk uważa za zbyt ciężkie i proponuje notę zbiorową do Jamenu, żądającą wzbronienia druku i rozpowszechniania wszelkich rewolucyjnych, tudzież ukarania śmiercią wszystkich przywódców i popleczników ruchu bokserów.

Nawet wówczas, gdy odpowiedź Jamenu na notę powyższą była odmowną, posłowie nie przestawali wierzyć, że rząd chiński sam poradzi sobie z buntownikami i już ani na chwilę nie przypuszczali, aby ruch rozszerzyć się miał na Chinach północne i Mandżuryę, przeciwnie, sądzili, że zagraża on tylko Chinom środkowym i południowym.

W dniu 29 maja Macdonald donosi już o napadach na Europejczyków w odległości sześciu mil od Pekinu i zburzeniu kolei w wielu miejscach.

Wówczas dopiero na widok, że wojska rządowe chińskie nie nie przedsięwzięły dla obrony Europejczyków, posłowie zażądali przysłania do Pekinu wojsk europejskich. Nawet po zdobyciu fortów Taku posłowie uważali ruch za nie wiele znaczący i byli zdania, że najwyżej w ciągu dwóch tygodni nastąpi uspokojenie.

Macdonald, dostrzegłszy najzupełniejszą obojętność w członkach Jamenu co do ochrony przed buntownikami życia i mienia Europejczyków, zwrócił się w tej mierze do ks. Tuana, lecz i tu nic nie wskórał. Ks. Tuan najzupełniej szczerze oświadczył, że rząd nie może być surowym względem ruchu bokserów, który przyjął charakter narodowy.

W takim stanie rzeczy posłowie postanowili zarządzać audyencyą u cesarzowej, lecz wypadki poszły w tak szybkim tempie, że o audyencyi tej mowy już być nie mogło.

Dalsze depesze Macdonalda nie wspominają już o audyencyi, natomiast żądają natychmiastowej pomocy. Ostatnia jego depesza wysłana 12 czerwca donosi o zajęciu przez bokserów i zbuntowanych żołnierzy stacji kolejowej w Pekinie i dodaje, że rząd jest najzupełniej bezsilnym.

Odtąd zapada już nad Pekinem zasłona, która się nie uchyli dopóty, dopóki wojska mocarstw nie wkroczą do stolicy bogdychana.

S. J.

KRONIKA.

Nowy kościół. Dwa tygodnie prowadzone roboty około oparkania placu t. zw. Fabrycznego przy ul. Piotrkowskiej, pod budowę nowego kościoła katolickiego przeznaczonego, dziś zostały ukończone. Dokoła wyznaczonego placu wznosi się drewniany parkan, w ścianach którego urządzono główną bramę od ul. Piotrkowskiej i dwa boczne wejścia. Na plac pomieniony, jak nas informowano, zaczną wkrótce zwozić i składać potrzebne materiały budowlane.

Kolej warszawsko-kaliska. Według projektu, wykończanego w szczegółach w biurze budowy kolei kaliskiej, stacja warszawska kolei (pierwotnie mająca być urządzona na przedmieściu Ochota) mieścić się będzie w mieście czyli w obrębie stacji głównej kolei wiedeńskiej, na placu położonym pomiędzy ulicami Żelazną a Towarową i graniczącym z Aleją Jerozolimską, gdzie też urządzony będzie podjazd. Wobec tego tor kaliski, od stacji głównej, ułożony będzie równoległy z linią kolei wiedeńskiej i dopiero po przejściu tunelu na Czystem, zwrócony w lewą stronę, skąd nasypem łukowatym, pomiędzy czwartą a piątą wiorstą, przerywając wiaduktem tor kolei wiedeńskiej, bieżąc dalej w stronę Błonia. Jednocześnie w biurze kolei fabryczno-łódzkiej, pod kierunkiem inżyniera Knapskiego, wykonano projekt budowy odnogi kolei warszawsko-kaliskiej, mającej przy długości 36 wiorst, łączyć stację Łódź kolei kaliskiej z linią kolei dąbrowskiej, przerywając w Kuluszkach linię kolei wiedeńskiej i łódzkiej obszernym wiaduktem.

Stosunki handlowe z Francją. Dla ułatwienia rozwoju stosunków handlowych, przemysłowych i finansowych pomiędzy Rosją a Francją utworzono w ostatnich czasach w Paryżu izbę handlową rosyjską (chambre de commerce russe). Założenie tej nowej instytucji powinno zainteresować właściwe sfery i dlatego podajemy tu jeszcze niektóre ważne szczegóły. Głównym zadaniem izby handlowej jest dostarczenie handlującym obu państw wszelkiego rodzaju pożytecznych wskazówek, czynienie starań u władz rządowych w przedmiocie usuwania przeszkód, mogących wynikać w sprawach handlowo-przemysłowych, zbliżanie producentów ze spożywcami przez stosowne badanie rynków i nakoniec rozpowszechnianie wiadomości o obowiązujących prawach i rozporządzeniach rządowych i administracyjnych. Poseł rosyjski w Paryżu, J. E. książę Leon Urusow, przyjął na siebie tytuł honorowego prezesa izby handlowej. Wiele osób,

towarzystwa akcyjne i firmy handlowe przystąpiły już do tej nowej instytucji. Na odbytem w tych dniach zebraniu ogólnem członków powołano na prezesa izby handlowej b. dyrektora departamentu górniczego, p. Konstantego Skalkowskiego. Biuro izby handlowej znajduje się w Paryżu przy ul. de la Paix 10. Ministerium skarbu, jak również ministerium rolnictwa i dóbr państwa przyrzekły nowej instytucji swoje poparcie. Takie poparcie zapewnione też zostało ze strony francuskiego ministerium spraw zagranicznych.

Ostatnia postuga. Dziś o godzinie 10½ rano odbyło się w kościele św. Aleksandra w Warszawie żałobne nabożeństwo za duszę ś. p. Antoniego Mieszkowskiego. Byli na nim obecni liczni przedstawiciele literatury, dziennikarstwa i teatru. Z Łodzi obecni byli pp.: Kazimierz Młodowski, jako przedstawiciel redakcji „Gońca Łódzkiego,” Władysław Rowiński, jako reprezentant dziennikarzy łódzkich oraz wszyscy niemal artyści teatru łódzkiego.

Ś. p. Antoni Mieszkowski.

Pogrzeb odbędzie się dziś o godzinie 5 po południu. Nad mogiłą przemówią: p. Łucyan Kościelicki imieniem kolegów po piórze i p. Karol Kopezewski imieniem artystów teatru łódzkiego. Na trumnie złożono dużo wieńców, między innymi 2 z Łodzi.

Żałobne nabożeństwo w Łodzi odbędzie się prawdopodobnie w oktawę śmierci ś. p. Mieszkowskiego.

Kanalizacja i wodociągi. W sprawie budowy kanalizacji i wodociągów w Łodzi otrzymujemy wiadomość źródłową, iż cały projekt podzielony będzie na kilka seryj, z których każda do rozpoznania i skontrolowania powierzona będzie wybranym umyślnie komisjom. W tym właśnie duchu przedstawiono referat p. gubernatorowi piotr-

96)

Hrabia L. N. Tolstoj.

ODRODZENIE,

Powieść w 3 częściach.

Tłómaczenie z rosyjskiego.

(Dalszy ciąg — patrz № 180).

— Po to przyjechałem tutaj, nie chcę dłużej gospodarować, tylko trzeba się namyślić, jak to urządzić.

— Oddać chłopom i koniec, — rzekł gniewliwy staruszek bez zębów.

— Ja chcę oddać, — rzekł Niechludow, — ale komu i na jakich prawach. Którym chłopom dać? Dlaczego wam, a nie z Demińskiej wsi?

Milczeli wszyscy, tylko dymisyonowany żołnierz rzekł:

— Tak istotnie, ma się rozumieć.

— Więc powiedzcie wy sami, — rzekł Niechludow, — jeśliście dzielili ziemię między chłopów, jakbyście to zrobili.

— Jak? — rzekł zdun — rozdzielilibyśmy na każdą duszę po równości i koniec.

— A ma się rozumieć, każdemu chłopu po równości, — przemówił kulawy w białych onuczka.

Wszyscy potwierdzili tę uwagę, uważając ją za dobrą.

— Powiedzieliście każdemu, więc ma się rozumieć i dworskim ludziom.

— Co to, to nie, — rzekł żołnierz.

Ale rozumny wysoki chłop nie zgadzał się na to.

— Jak dzielić, to między wszystkich, — rzekł po krótkim namyśle.

— Po równości dzielić nie można, — rzekł Niechludow. — Będą sprzedawać jedni drugim. Bogatsi wykupią działki. Później na innych działkach ludzi przybędzie, dorosną dzieci, a tu ziemi nie ma.

— Istotnie, rzeczywiście, — rzekł żołnierz.

— Zabronić sprzedawać, tylko temu dać co sam uprawia, — przerwał zdun gniewnie.

Ale Niechludow zauważył, że trudno dowiedzieć, czy kto sam dla siebie uprawia, czy dla kogo innego.

Wtedy wysoki mądry chłop zaproponował robotę artelową.

— Kto sam gospodarzy, temu dać, kto sam nie sieje, ani orze, temu nic nie dawać, — zakomunikował stanowczo grubym basem.

Niechludow zauważył, że do tego potrzeba, aby wszyscy mieli inwentarz i narzędzia rolnicze, aby ten inwentarz był równiej dobroci, albo też, żeby i konie i woły i pługi i młocarnie, wszystko, żeby było wspólne. Ale na to potrzeba ogólnej zgody.

— Naród na to nie zgodzi się nigdy w życiu, — zauważył starowina.

— Zaraz przyjdzie do bitki, — dodał siwy i wesół drugi staruszek. — Baby babom ślepie wydrapia.

— Trzeba także uważać na gatunek ziemi, — rzekł Niechludow. — Przecie jednym nie można dać czarnoziem, a drugiem piasku.

— Podzielić na równe działki, — rzekł zdun.

— Ale to nie chodzi o jedną wioskę, —

rzekł Niechludow. — A gdyby tak podzielić różne gubernie. Dlaczego jedni będą mieli ziemię gorszą, a drudzy lepszą.

— To jest prawda, — rzekł żołnierz.

Reszta milczała...

— Nie jedna już głowa myślała nad tem. Jeden amerykański człowiek, George, tak to sobie umyślił. I ja się z nim zgadzam, — ciągnął rzecz swą Niechludow.

— Przecież ty jesteś gospodarz, to twoje. Zrób jak chcesz, — rzekł gniewliwy stary.

Ta uwaga strapiła Niechludowa, ale zauważył, że i obecni chłopci również byli niezadowoleni.

— Poczekajcie, Semen, niechże on powie, — rzekł mądry chłop grubym basem.

To dodało Niechludowowi otuchy i zaczął tłómaczyć system ogólnej pracy wedle Henry George'a.

— Ziemia Boska, — zaczął.

— Ziemia jest lepszego i gorszego gatunku. Każdy chce brać dobrą. Jakże zrobić, aby było sprawiedliwie? Więc ten, co będzie miał dobrą ziemię, niech płaci tym, co ziemi nie mają tyle pieniędzy, co ta ziemia warta, — rzekł, jakby sam sobie odpowiadając Niechludow. — Ponieważ nie wiadomo, kto komu ma płacić, a pieniądze na potrzeby ogólne mieć trzeba, należy zrobić tak, ażeby ten, co posiada ziemię, płacił na rzecz ogółu to, co ta ziemia za jej używanie warta, więc ten, co będzie miał ziemię lepszą, zapłaci do ogólnej kasy więcej, kto gorszą, zapłaci mniej. A jeśli kto posiadać ziemi nie zechce, nie nie będzie płacił, a podatki na ogólne potrzeby zapłaci za niego ci, co będą ziemię posiadali.

(d. c. n.)

kowskiemu. Wszelkie roboty, dotyczące budowy kanalizacji i wodociągów w Łodzi, oddane będą drogą konkursu. Wobec tego należałoby, ażeby przedsiębiorcy krajowi, których udział jest bardzo pożądanym, nie uchylali się od nadsyłania swoich warunków.

Przedstawiciele handlu i przemysłu. Na mocy ustawy o podatku przemysłowym, w ogólnych posiedzeniach izby skarbowej biorą udział na prawach członków, między innymi, cztery osoby z pomiędzy opodatkowanych, wybierane przez miejscowe zgromadzenie kupców, a gdzie istnieją giełdy, po dwóch od giełdy i od kupców. Nadto na każdym dwóch wybiera się po jednym kandydacie. Członkowie i kandydaci powinni być wybierani z pomiędzy przedstawicieli różnych gałęzi handlu i przemysłu. Izba skarbową piotrkowska odwołała się do magistrata o dopełnienie wyborów na powyższe urzędy w określonym terminie na rok 1901.

Z przemysłu. Położenie łódzkiego rynku przemysłowego nie zdradza wielkiej zmiany na lepsze. Sytuacja obecna nie pozwala dotąd stawiać żadnych na przyszłość horoskopów. Liczba przybyłych do Łodzi kupców z Cesarstwa jest wprawdzie dosyć znaczna, lecz transakcje zawierane bywają leniwo, a interesy handlowe wogóle idą chwiejnie i ospale, nie rokując jak w tej chwili przynajmniej, aby przemysł łódzki rychło wrócił do swej normy.

Podatek szkolny. Magistrat miejscowy do rozkładu podatku szkolnego delegował siedmiu urzędników celem ułożenia stosownej listy obywateli i mieszkańców miasta, mających dochodu nie mniej siedmiu rb. tygodniowo.

Obrona Częstochowy. Jeden z epizodów bohaterstwa obrony Częstochowy posłużył za temat artyście malarzowi p. Józefowi Ryszkiewiczowi do stworzenia obrazu dużych rozmiarów, który nie tyle może wykończeniem, ile treścią samą przykuwa do siebie widza i ogólny budzi interes.

Obraz przedstawia kościół Jasnogórski spowity w obłoku dymów armatnich, w chwili powrotu do twierdzy wycieczki, którą poprowadził miecznik sieradzki Rożyc Zamoycki.

Na lewej stronie od widza na stoku góry stoi sztab szwedzki, otaczający Millera, a wśród oficerów sztabu znajdują się Zbrozek i Kaliciński, dowodzący dwóch polskich chorągwi, które nie brały czynnego udziału w szturmach, znajdowały się przeciw w obozie szwedzkim.

Z warownej baszty książdz przeor Kordecki żegna krzyżem powracających pod osłoną murów klasztornych wojowników, którzy nie mało szkody przyczynili wrogom.

Dziś w południe ks. prałat Łubieński w obecności zaproszonych gości i przedstawicieli prasy dopełnił aktu poświęcenia lokalu przy ul. Piotrkowskiej № 108, w którym obraz „Obrona Częstochowy” Ryszkiewicza czasowo umieszczonym został za staraniem i pod opieką Wystawy sztuk pięknych w Łodzi. Oświetlony sztucznie a malowany panoramicznie sprawia on silne wrażenie.

Z cechów. W dniu dzisiejszym o godz. 7 w. w mieszkaniu p. Banera przy ul. Piotrkowskiej nr. 154 odbędzie się sesja cechu zdunów.

— Jutro w lokalu „Lutni” odbędzie się pierwsze posiedzenie komisji delegowanej przez ostatnie posiedzenie cechu tokarzy, łącznie z Sekcją techniczną, w celu określenia wpisowego do cechu dla czeladzi i wypracowania regulaminu posiedzeń cechowych.

Papierosy obstalunkowe. Senat rządzący uczynił wyjaśnienie, które zainteresuje niewątpliwie amatorów t. zw. papierosów obstalunkowych. Oto z powodu wszczętej niedawno sprawy prywatnej senat zdecydował, że osoby zajmujące się wyrobem papierosów z otrzymanych od zamawiających je materiałów, nie powinny być pociągane do odpowiedzialności za naruszenie ustawy akcyzowej.

Nadesłane. Za skuteczny i energiczny ratunek przy pożarze dnia 27 lipca r. b., ofiarował p. Teodor Meyer na rzecz straży ogniowej ochotniczej łódzkiej rb. 150, za które składamy serdeczne Bóg zapłać!

Zarząd straży ogniowej ochotniczej łódzkiej
Ludwik Meyer.

Do Chin. W poniedziałek o godzinie szóstej wieczorem udaje się na daleki Wschód partya ochotników, złożona z miejscowych mieszkańców.

Ćwiczenia. W niedzielę dnia 12 sierpnia r. b. o godzinie 6-jej rano odbędą się ćwiczenia

toporników pierwszych czterech oddziałów przy wieży III-go oddziału.

Osobiste. Prezydent m. Zgierza, r. dworu, p. Edmund Fryze wyjechał za sześciotygodniowym urlopem na kurację do Buska.

Stan zdrowotny naszego miasta w obecnym czasie pozostawia nieco do życzenia. Jak twierdzą lekarze, panują ogólnie różne choroby, a głównie między dziećmi grasuje szkarlatyna i biegunka.

Nowe wydawnictwo. W tych dniach miejscowi inspektorzy podatków wysłali do gmin powiatów gubernii piotrkowskiej nowe wydanie naczelnika pierwszego departamentu podatków stałych p. K. Rowińskiego i miejscowego podatkowego inspektora p. F. Żenzurysta „Sposób prowadzenia uproszczonego obrachunku płacenia podatków skarbowych i gminnych przez włościan”.

Książka ta wyszła w języku rosyjskim w Łodzi z drukarni Rezigera. Cel jej polega na tym, aby piśmienny lub niepiśmienny włościanin mógł dokładnie oryentować się przy płaceniu jak skarbowego, tak i gminnego podatku, wskutek czego soltysi lub zastępujący ich miejsce w ściąganiu tych należności zaopatrzeni zostaną w odpowiednie znaki stemplowe, każdy oznaczający inny podatek. Znaków tych jest siedem. Oprócz powyższych znaków każdy z włościan zaopatrzone zostanie w odpowiednią książkę podatkową, w którą soltys lub zastępujący jego miejsce pobora podatków będzie wklejał znaki tego koloru, jakim oznaczony podatek i na kolorowym tle znaku przykładać będzie pieczętkę odpowiadającą rublom i kopiejkom. Pieczętek takich będzie cztery: jedna oznaczająca kopiejkę, druga—dziesięć kopiejek, trzecia—rubla, czwarta—dziesięć rubli, ta ostatnia ma być używana tylko wtedy, kiedy włościanin opłaca zaległe podatki. W książeczce z jednej strony przykładany będzie stempel oznaczający podatek, z drugiej strony oznaczający sumę.

Podobne książki dla kontroli prowadzić ma każdy urząd gminny. W gminach, w których podatek pobierany jest zbożem, ustanowiono trzy znaki, oznaczające korzec, ćwiartkę i garniec. W książeczce tej streszczono szczegółowo i na przykładach ogólny stopień wykształcenia całego państwa, z czego wnosić należy, jak mało jest ludności włościańskiej, która mogłaby obliczyć sobie ilość płaconych w ciągu roku podatków, jak również jaką dogodność stanowić będzie zastosowanie nowego systemu ściągania podatków dla zupełnie nieumiejących ani czytać, ani pisać.

Doniosły wynalazek. Znowu mamy do znotowania wynalazek łódzianina, mianowicie d-ra Goldewajga, który skonstruował aparat do oczyszczania odpadków bawełnianych zanieczyszczonych smarami i olejami mineralnymi, nie drogą ekstrakcji przy pomocy lotnych i eksplodujących substancji (jak benzyna itp.), lecz sposobem mechanicznym, przy użyciu zwyczajnej pary wodnej. Aparat ten daje możliwość regenerowania bawełny, jak i olejów w niej zawartych do dalszego użycia, przy znacznie niższych kosztach, niż sposobem ekstrakcyjnym.

W tych dniach właśnie, w obecności dyrektora blicharni I. K. Poznańskiego p. Horroksa oraz wielu przedstawicieli przemysłu odbyły się praktyczne doświadczenia z nowowynalezionym aparatem. Próby te wypadły bardzo pomyślnie. Firma I. K. Poznańskiego nabyła pierwszą licencję na wzmiankowany aparat.

Dr. Goldewajg opatentował swój wynalazek we wszystkich prawie krajach przemysłowych.

Wynalazek ten znaleźć może zastosowanie we wszystkich przedsiębiorstwach odpadków i fabrykach pyrotechnicznych do wyrobu prochu bezdymnego, zwłaszcza zaś na kolejach, gdzie dotąd bawełna, raz użyta do czyszczenia maszyn po zatłuszczeniu, ginie jako paliwo pod kotłami.

Przemysł drobny. Zabawki dziecięce w przemyśle drobnym naszego miasta zajmują pokaźne miejsce. Wyrabiających takowe jest w Łodzi przeszło 30 ludzi, którzy spieniężają swój wyrób na targach tygodniowych, a szczególnie przed świętami.

Jak nas informują wyrabiający zabawki, przemysł ten jest jedynym źródłem ich utrzymania i wcale na biedę nie uskarżają się. Przeciętny czysty dochód takiego fabrykanta zabawek wynosi rocznie około 450 rubli.

Zebrania gminne. Na mających się odbyć w dniu 18 sierpnia r. b. zebraniach gminnych w gminach Radogoszcz i Nowosolna pow. łódzkiego, podlegać będą balotowaniu na sędziów gminnych 3 okręgu tegoż powiatu następujący kandydaci: pp. Stanisław Wojciechowski, właściciel majątku Stoki pod Łodzią, Mateusz Wejngold i p. Juljan Ekert, obywatel z Radogoszcza.

Agenci. Donoszą nam, że po okolicach Łodzi, Brzezina i Łasku jeżdżą agenci firm zagranicznych, którzy skupują od hodowców owiec wełnę ze składów. Prócz tego zamawiają oni u wielu hodowców wełnę przyszłorocznej strzyży.

Skarga. Mieszkańcy ul. Konstanyńskiej uskarżają się na brak dobrego pieczywa. Piekarnie w tamtej dzielnicy dostarczają chleba niewypieczonego, zawierającego różne przymieszki, nie mające nic wspólnego ze specjalnością panów piekarzy. Co robi komisya sanitarna?

Z ulicy. W dniu wczorajszym przystąpiono do reperacji mostów na rogu ulicy Konstanyńskiej i Długiej, oraz reperacji bruku na ul. Aleksandryjskiej.

Oszust. Na widowni naszego miasta ukazało się pewne indywiduum, czyhające na łatwownych. Do niezamożnych domów tutejszych mieszkańców zgłasza się pewien jegomość, przedstawiając się jako agent galicyjskiego fabrykanta kortów. Agent ów nosi ze sobą próbki towaru i zachęca do kupna „trwałego materiału po bardzo niskiej cenie.” Kilka już osób dało się uwieść agentowi, który otrzymawszy zadatek, więcej się nie pokazał. Ostrzegamy więc dobroduszy, aby nie padli ofiarą samozwańczego agenta, który jest najzwyczajniejszym oszustem.

Eksplodycja kotła. Dziś o godzinie 2-jej po południu w fabryce wody sodowej Manheima przy ulicy Ogrodowej № 14 eksplodował z niewiadomej przyczyny kocioł. Stojący w pobliżu właściciel fabryki Mannheim został zabity na miejscu. Wezwane Pogotowie ratunkowe zastało tylko trupa z rozbitą czaszką i licznymi ranami na całym ciele. Z obecnych nikt więcej nie doznał poważnych obrażeń.

Echa pożaru składów towarowych towarzystwa „Nadieżdza”:

W dniu 14 z. m., t. j. w dniu pożaru, jakiś dosyć przyzwoicie ubrany jegomość przywiózł do rozżarzonej kosz, starannie owinięty w płótno i zażądał wyekspedycowania go do Moskwy. Zadeklarował towary jedwabne i zaasekurował je na 800 rb. Jak stwierdzono, pożar wybuchł w tym koszu i objął całe składy. W Moskwie nikt nie zgłosił się dotąd po odbiór towaru, ani też po odszkodowanie, nie ulega więc wątpliwości, że w danym wypadku zaszedł czyn zbrodniczy. Towarzystwo wyznaczyło 1,000 rb. nagrody za wykrycie wysyłającego kosz lub też wskazanie do rozżarzenia, który go przywiózł.

Pogotowie ratunkowe w dniach 6, 7 i 8 b. m. było wzywane do 18 wypadków, a mianowicie: 5 stłuczeń, trzy omdlenia, 2 złamania kości, rany—łuczona i cięta, zmiażdżenie, oparzenie, napady—epilepsji i histeryi, osłabienie ogólne. Raz odmówiono pomocy z powodu niewłaściwego wezwania.

W powyższych wypadkach po udzieleniu doraźnej pomocy, 3 poszwankowanych odwieziono do szpitala, 1 do domu, innych oddano we właściwe ręce.

Wypadki. We wtorek dnia 7 b. m. w fabryce nici na Widzewie, praktykant Witold Baranowski, w czasie pracy na tokarni, złapał przez tryby tejże, uległ złamaniu i zgnieceniu palca u prawej ręki.

— Wczoraj w fabryce Juliusza Heinza przy ulicy Piotrkowskiej, przy zakładaniu piły do drzewa, majster stolarski Nigiel, uległ urwaniu palca prawej ręki, z przyczyny nieuwagi drugiego stolara, który zawczasie maszyny w ruch wprowadził.

— Onegdaj pijany robotnik Stanisław Janeczarek, spadł z drożki na ulicy Wólczńskiej i dostał się pod koła, które przejechały mu nogę. Oprócz nieszkodliwego zgniecenia nogi, J. żadnego poważnego szwauku nie poniósł.

Przy pracy. W Aleksandrowie pod Łodzią, przy budowie domu, spadł z rusztowania 22-letni robotnik Wincenty Grabiński, tak nieszczęśliwie, że złamał prawe biodro. Z uwagi, że stan poszwankowanego wymaga dłuższej kuracji, odwieziono go do szpitala.

Utonięcie. W tych dniach we wsi Rękowa-Wola, 14-letnia Joanna Michalska, kąpiąc się w stawie, utonęła. Zwłoki odnaleziono.

Śmierć przy gimnastyce. Pracujący przy żniwach u kolonisty Zajbera, we wsi Nakleńca, robotnik Kajetan Regulski, w porze obiadowej zaczął się gimnastykować na belce pod dachem stodoły. Nieszczęśliwie w chwili zawieszania się nogami na belce, spadł, uderzając głową o klepisko, skutkiem czego poniósł śmierć na miejscu.

Z WARSZAWY.

Emerytura. Władzom szkolnym wszystkich zakładów naukowych w okręgu warszawskim zakomunikowano—jak donosi „Warsz. Dniew.”—następującą Najwyższą zatwierdzoną uchwałą Rady państwa: 1) wyjaśnić należy, iż wszyscy bez wyjątku urzędnicy pochodzenia rosyjskiego, pozostający na służbie w guberniach Królestwa Polskiego na stanowiskach, dających prawo do pobierania emerytury od skarbu, mają prawo albo brania udziału w Towarzystwie emerytalnem Królestwa Polskiego, podlegając w takim razie wszystkim przepisom o emeryturze, albo też otrzymywać emeryturę z kas skarbowych, przy opłacie odpowiednich potrąceń na rzecz skarbu, przyczem czas służby dawniejszej w razie opłacenia składki emerytalnej wliczony ma być do ogólnego terminu na wysłużenie emerytury, licząc rok za rok, i 2) w uzupełnieniu przepisów obowiązujących ustanowić: urzędnicy pochodzenia rosyjskiego, pozostający na służbie w guberniach Królestwa Polskiego, do których jednak nie stosuje się art. 43—57 ustawy o spec. przywil. służb. (Zb. pr., t. III, wyd. 1896 r.), w razie odmowy co do brania udziału w Towarzystwie emerytalnem, korzystają z praw na pensje na zasadach ogólnych (Ust. emer., Zb. praw, t. III, wyd. 1896 r.). Ci, z pośród osób pozostających na służbie nauczycielskiej w guberniach Królestwa Polskiego, a) nie mogą otrzymywać emerytury po za pensją, i b) nie korzystają z przywileju otrzymywania podwyżek do pensji za wysłużenie okresu pięcioletniego, po za ustanowionym do wysłużenia całkowitej emerytury terminem.

Zakład sierot. Roboty wewnętrzne w nowo-wzniesionym domu przy ulicy Rakowieckiej (za rogatkami Mokotowskiemi), na pomieszczenie głównego zakładu sierot dziewcząt warszawskiego Towarzystwa dobroczynności, zbliżają się do ukończenia, czyli że zakład ten dobroczynny wkrótce przeniesiony będzie do nowej siedziby. Wykończony obecnie zakład dla sierot mieścić będzie: w suterrenach kotłownię, pralnię, spiżarnię i mieszkania dla służby; parter zajmie szwalnia imienia p. Julii Wiemanowej, mieszkanie kapelana i infirmieria; na pierwszym piętrze będą: cztery sale zajęć, sala rekreacyjna, a także umywalnie i łazienki, wreszcie drugie piętro przeznaczono na: sypialnie, kaplicę, oraz szeroki korytarz mający jednocześnie służyć do zbierania się i rozrywek wychowawców. Koszty budowy nowego domu, urządzanego na 120 sierot, wyniosą 85,000 rubli, złożonych z dobrowolnych składek i ofiar osób dobroczynnych.

Trzeci most. W sprawie budowy trzeciego mostu na Wiśle magistrat przeprowadził korespondencję z zarządem kolei warszawsko-wiedeńskiej i zarządem okręgu komunikacji. Z korespondencji tej okazuje się, że kolej nie może przyjąć materialnego udziału w budowie mostu, do rozstrzygnięcia wprawdzie sprawy dworca centralnego.

Wskutek tego magistrat zaproponował znanym specjalistom w budowie mostów inżynierowi komunikacji Marczewskiemu, oraz dyrektorowi fabryki mechanicznej Rudzkiego, inżynierowi Czajkowskiemu, ażeby każdy z nich przedstawił projekt techniczny i finansowy budowy mostu, tak, aby koszty można było spłacać stopniowo z opłaty za przejazd przez most. Obecnie inżynier Marczewski zawiadomił magistrat, że techniczny szkic, projekt mostu będzie kosztował 4,000 rb., cały zaś szczegółowy projekt 6,000 rb., inżynier Czajkowski zaś żąda za wykonanie szkicu projektu 3,500 rb., za cały projekt 7,500 rubli. Magistrat zgodził się na obie propozycje i postanowił wyznaczyć każdemu z nich po 4,000 rubli na zrobienie szkiców technicznych mostu, w takim rozmiarze, aby można było przedstawić je do zatwierdzenia ministeryum. Co się zaś tyczy strony finansowej, to wymienieni inżynierowie mają magistratowi przedstawić projekty kosztorysu budowy, opracowane wspólnie z jedną z instytucyj finansowych prywatnych, oraz z zaproszonymi kilku kapitalistami.

Nowy teatr. Szybko postępuje budowa nowego teatru przy ul. Długiej, inżyniera Stępińskiego. Obecnie wszystkie roboty malarzkie na zewnątrz i w środku, zostały w całości ukończone.

Sufit sali widzów ozdobiony został ładną sztukaterią, malowanie której rozpocznie się w tych dniach. We wszystkich łóżach i balkonach ustawiane są żelazne, artystycznej roboty, balustrady. Sufit w foyer, również ozdobiony sztukaterią, został już pomalowany. W r. b. teatr będzie oddany do użytku.

Z KRAJU.

Częstochowa. Parę doniosłych faktów z miejscowego żywota Częstochowy mamy do zaznaczenia. Oto kilka osób z inteligencji, przejętych dążnościami ku dobru powszechnemu skierowanymi, wystarało się o zatwierdzenie w ministeryum ustawy „kasy oszczędnościowo-pożyczkowej”. Będzie to instytucja nader nżyteczna tak dla rzemieślników jak i drobniejszych przemysłowców, pozbawionych uczciwego kredytu, jako też i dla tych, którzy oszczędności swe w wysokości nieograniczonej składać będą chcieli do tejże kasy. Według ogólnego zarysu ustawy, każdy może być uczestnikiem kasy za złożeniem jednorazowym 5 rubli; pożyczki zaś może otrzymać 6 razy tyle, to jest rubli 30. Ogólne zebranie członków ma prawo podwyższać wysokość wkładów, a wtedy i pożyczki w większych kwotach udzielane będą.

Ci sami prawie ludzie dobrej woli wyjednali u władz zatwierdzenie tutejszego „Towarzystwa śpiewackiego”, dla którego dość się tu znajdzie podobnego żywiołu.

Słyszeliśmy, że istniejące tu kółko prywatne amatorsko-artystyczne, które w mieszkaniu d-ra D... śpiewem, muzyką i deklamacją urozmaicało wieczory, stało się inicjatywą do wystarania się o owo „Towarzystwo śpiewackie”, bezwątpienia też dostarczy temuż gotowych członków, uzdolnionych zawodowo.

Istnieje tam ładny, skromnych rozmiarów kościółek w 3-iej Alei po-Maryawicki, niegdyś z ofiarności publicznej wystawiony, służąc dla potrzeb religijnych katolickiej w tej okolicy licznej ludności, przedewszystkiem został przeznaczony na modły i praktyki religijne dla uczniów częstochowskiego gimnazjum i innych zakładów naukowych, przeto w dnie świąteczne i galowe zbiera się w nim do tysiąca uczniów i uczenie, tak z gimnazjum, jako też z dwóch pensji żeńskich 6 klasowych, z 4 klasowego progimnazjum p. Retki i 6 oddziałowej szkoły realnej dziś ś. p. Lamparskiego, wogóle do 1000 dzieci uczęszcza do tej świątyni. Stąd też stan jej dobry i bezpieczeństwo w niej są dla rodziców i opiekunów rzeczami nader ważnemi. Tymczasem stało się, iż zaledwie modląc się młodzież szkolna w dniu 14 marca r. b. wyszła z kościoła, gdy z sufitu spadła dużych rozmiarów rozeta i część fryzu, napełniając wnętrze świątyni gruzami i pyłem. Że ten wypadek nastąpił, dzięki Bogu, w czasie nieobecności modlących się, nie dziwnego, gdyż kościółek ten od lat 37 całkiem nie był restaurowany.

Rektor tegoż kościoła i zarazem prefekt gimnazjum wystąpił natychmiast z odpowiedniami przedstawieniami, dotąd jednak restauracyi nie przedsięwzięto i chroń Boże, aby znowu jaka rozeta nie spadła na głowy modlących się uczniów. Pieniądze potrzebne na odnowienie wewnętrzne znalazłyby się, chodzi tylko o zezwolenie na restauracyę, oraz uzyskanie należnego upoważnienia.

Łowicz. Stopniowo zanikająca większa własność ziemska w powiecie ma teraz zaledwie 63 folwarki. Tylko w gminie lubieńkowskiej mamy 15 folwarków, w nieborowskiej, jeziorkowskiej i bielawskiej po 10 fol., bolimowskiej 7, bąkowskiej 4, dąbkowskiej 3, wreszcie tyżkowskiej i kaminowskiej po 2 folwarki. Największymi posiadaczami ziemskimi są: ks. Michał Radziwiłł i zarząd księstwa Łowickiego, po 10 folwarków i p. Sobański 4 fol.

— Ostatecznie zakończono rozkład podatku dochodowego od przedsiębiorstw handlowych i przemysłowych. W całym powiecie mamy takich przedsiębiorstw 456, z ogólnym obrotem rb. 1,821,020 przy dochodzie 158,130 rb. (11¹/₂%).

Ponieważ naliczono 73 przedsiębiorstwa, nie mające obrotu rocznego wyżej 1,000 rb., dla tego opodatkowano dodatkowo 383 przedsiębiorstwa, na które, stosownie do czystych zysków,

rozłożono sumę 1,500 rublową podatku dochodowego.

— Grono amatorów pod kierunkiem p. H. R. występuje z przedstawieniem teatralnem, przeznaczając dochód cały na pogorzalców wsi Szczudłów. Przedstawienie to ma się odbyć w dniu 12 sierpnia.

— W tym miesiącu upłynęło pięćdziesięciolecie kapłaństwa księdza Ludwika Czajewicza kanonika honorowego archikolegiaty warszawskiej i proboszcza parafii św. Ducha w Łowiczu.

Łęczycza. Dnia 5 go b. m. umarł po długich i ciężkich cierpieniach obywatel miasta Łęczyczy Jakób Rubinsztejn, przeżywszy 65 lat. Zalety serca zjednały mu w szerokich kołach głęboki szacunek, a każdemu rad był czy radą czy czynem się przysłużyć, dlatego też zgon jego wzbudził szczery żal, dowodem tego był liczny udział przy przeprowadzeniu zwłok na miejsce wiecznego spoczynku.

Rodzina zmarłego złożyła 1000 rb. na różne cele dobroczynne dla uczczenia jego pamięci, z warunkiem, że z sumy tej zrobiony będzie murowany parkan przy cmentarzu starozakonnych, bo obecny drewniany znajduje się w opłakanym stanie.

Lublin. Gmach po-Dominikański przechodzi na własność Towarzystwa dobroczynności. Gmach ten pomimo swego ogromu i fundamentalnej budowy oddawna już domagał się gruntownej restauracyi, która pochłonie znaczną sumę. Towarzystwo dobroczynności nie cofa się przed obowiązkiem podtrzymania w stanie trwałym tej starożytnej budowli, liczy wszelako na ofiarność ogółu, gdyż fundusze dyspozycyjne Towarzystwa są szczupłe. W gmachu tym pomieści się dom zarobkowy, schronienie dla starców i kalek, względnie inne zakłady dobroczynne.

Ubezpieczenie wzajemne w Królestwie Polskiem.

(Dalszy ciąg).

VII. Wynagrodzenie za straty ogniowe.

73. W razie pożaru ubezpieczonemu wydaje się wynagrodzenie w wysokości istotnie poniesionych przez niego strat, odpowiadającej stosunkowi sumy ubezpieczeniowej do szacunku ubezpieczeniowego, ale nie większej nad sumę ubezpieczoną. Jeśli śledztwo co do pożaru prowadzi się przed zatwierdzeniem rachunku ubezpieczeniowego przez zarząd (art. 43—45), to dla oznaczenia wysokości sumy ubezpieczeniowej i szacunku biorą się w rachubę dane, zawarte w świadectwie tymczasowem (art. 46).

74. Ubezpieczony traci prawo do wynagrodzenia ogniowego:

I) jeśli pożar powstał po wydaniu przez właściwy urząd polecenia rozbiórki budynku;

II) jeśli właściciel nie doniósł w ciągu sześciu miesięcy o wysokości poniesionych przez niego strat;

III) jeśli nieruchomości, bez osobnego zezwolenia zarządu ubezpieczeń, była ubezpieczona w prywatnem towarzystwie ubezpieczeń na sumę przewyższającą, łącznie z wartością, przyjętą do ubezpieczenia w ubezpieczeniu wzajemnem, szacunek tego ostatniego (art. 9), lub w tej części wartości budynku, która na mocy postanowienia zarządu ubezpieczenia wzajemnego była pozostawiona na ryzyko ubezpieczonego (art. 11);

IV) jeśli pożar powstał wskutek zlej woli ubezpieczonego; i

V) jeśli na mocy uprawnionego wyroku sądowego, ubezpieczony będzie uznany za winnego zakomunikowania zarządowi ubezpieczeń z umysłu fałszywych danych w celu otrzymania wyższego wynagrodzenia ogniowego, niż mu się należy.

Uwaga. Ministrowi spraw wewnętrznych przysługuje prawo zezwalać na wypłacanie w całości lub w części wynagrodzenia ogniowego osobom, wymienionym w punkcie 2-im tego artykułu.

75. Jeśli jest słuszny powód do podejrzenia ubezpieczonego o czynny, przewidziane w punktach 4 i 5 poprzedniego artykułu (74), to wypłacenie wynagrodzenia ogniowego wstrzymuje się i sprawa cała kieruje się do właściwe-

go sądu. Polecenie wypłacenia wynagrodzenia ogniowego lub odmowa wypłaty czynione są przez zarząd ubezpieczeń po wydaniu ostatecznego wyroku sądowego za czyny, o które ubezpieczony jest obwiniony.

76. Jeśli po wypłaceniu wynagrodzenia ujawni się jeden z wymienionych w art. 74 wypadków, to ubezpieczony, po uznanu go przez sąd we właściwych wypadkach za winnego, oprócz odpowiedzialności prawnej winien zwrócić pobrane wynagrodzenie z procentami w stosunku 4 proc. rocznie, za cały czas użytkowania z niego.

77. Wynagrodzenie za straty ogniowe wypłaca się osobie, będącej właścicielem budynku podczas pożaru, lub też jego pełnomocnikowi. Jeśli według zaświadczenia władz gminnych lub miejskich właścicielem budynków jest ta sama osoba, na której imię budynki są ubezpieczone, to żadne inne dowody praw własności do dotkniętego pożarem budynku nie są wymagane. We wszystkich innych wypadkach wymagane jest złożenie dokumentów, potwierdzających prawo własności spalonego budynku.

78. Sumy, przypadające jako wynagrodzenie za straty ogniowe (art. 12), wydawane są ubezpieczonym od razu, z wyjątkiem sum, przypadających za straty ogniowe w budynkach, obciążonych długami hipotecznymi, jeśli przytem wierzyciele hipoteczni nie wyrażą zgody na wypłacenie wynagrodzenia właścicielowi jednorazowo do czasu odbudowania dotkniętego pożarem budynku. W tych ostatnich wypadkach wynagrodzenie wypłaca się w miarę odbudowania spalonego budynku. Wynagrodzenie za straty ogniowe w budynkach, obciążonych pożyczką rządowych, publicznych lub prywatnych instytucjach kredytowych, wydaje się z zachowaniem przepisów, wyluszczonej w ustawach tych instytucyj.

Uwaga. Na dowód tego, czy była urządzona hipoteka na spalonej nieruchomości, wymagane jest świadectwo właściwej instytucyj hipotecznej. Do czasu urzędzenia hipotek na nieruchomościach, należących do osób, wchodzących w skład gmin wiejskich (art. 264 i 277 Kom. urządz. gub. Król. Pol., wyd. 1892 roku), o osobach tych zamiast wspomnianych świadectw instytucyj hipotecznej wymagane są także świadectwa miejscowego zarządu gminnego. Zgoda wierzycieli hipotecznych na wypłacenie wynagrodzenia ogniowego właścicielowi spalonego budynku może być wyrażona nie tylko w akcie notaryalnym, ale i w deklaracji, poświadczonej w odpowiednim porządku.

79. Przy wypłacaniu wynagrodzenia ubezpieczonego w miarę odbudowy spalonego budynku, wynagrodzenie to wydaje się w trzech równych częściach, a mianowicie:

a) pierwsza trzecia część asygnuje się jednocześnie z przyznaniem wynagrodzenia;

b) druga trzecia część—po złożeniu właściwego zaświadczenia (art. 80), że pierwszej części wynagrodzenia użyto na odbudowę—i

c) pozostała trzecia część wynagrodzenia—po złożeniu świadectwa, że spalony budynek będzie odbudowany za sumę nie niższą od przyznanego za stratę ogniową wynagrodzenia.

80. Zaświadczenie o odbudowie (art. 79) wydaje miejscowy zarząd miejski lub gminny. Na wypłatę pieniędzy daje pozwolenie taksator ubezpieczeniowy lub zarząd ubezpieczeń.

81. Sumy, przypadające jako wynagrodzenie za straty ogniowe, wydawane są po potrąceniu wszystkich opłat, które powinny być ściągnięte od właściciela spalonych lub uszkodzonych budynków na rzecz ubezpieczenia wzajemnego. W razie wypłacania wynagrodzenia częściowo (art. 78 i 79), wspomniane potrącenie czyni należy z ostatniej części wynagrodzenia.

Z RÓŻNYCH STRON.

Katastrofa pod Belfastem. Na wybrzeżach Irlandyi przyszło przed kilku dniami do strasznej katastrofy. Parowiec spacerowy „Dromedary“, mając na pokładzie 800 ludzi opuścił Belfast o godzinie 2³/₄ popołudniu wśród najpiękniejszej pogody. W godzinę potem wpłynął okręt w gęstą warstwę mgły, z której po chwili ujrano wylaniający się tułów kolosalnego okrętu „Aligator“. O zmianie kursu nie było już mowy. W mgnie-

niu oka nastąpiło straszliwe zetknięcie się obu okrętów. W przedniej części „Dromedary“ rozwarł się otwór pięciometrowy, gdy tymczasem „Aligator“, jadący szczęściem bez podróży, rozłapał się literalnie na dwie połowy. Akcję ratunkową urządzono tak zresztą, że wyłowiono jeszcze w porę wszystkie osoby, które wpadły albo rzuciły się do wody. Natomiast straszemu poszarpaniu i pomażdżeniu uległy osoby, które znajdowały się w miejscu raptownego zetknięcia się ścian obu statków. Ogółem zginęło 6 osób, rannych jest przeszło 50.

Kongres syonistów. Na kongres syonistów, który zacznie obradować w Londynie w nadchodzący poniedziałek, pojechało już wielu żydów. Sekretarz kongresu zawczasu rozesłał okólnik, zawierający przepisy o porządku wyborów, oraz odpowiednie kartki wyborcze. Wybory „delegatów“ trwały dni siedem. Po zakończeniu przewodniczący „związków“ sporządzili dwa jednobrzmiące protokoły, które posłali do Wiednia, gdzie się mieści wydział wykonawczy i do Londynu. Termin ostateczny wysłania protokołów przypadł d. 4 b. m.

Kongres zbiera się po raz czwarty. Miejscem obrad będzie gmach na placu „Langha“ w zachodniej części Londynu. Na czas kongresu mieścić się tam będzie restauracya i kawiarnia koszerna dla delegatów. Kobiety mogą być delegatkami. Gazety żydowskie wymieniają wiadomych już delegatów: z Warszawy — 16, z Koła 3, z Częstochowy też 3; po jednym z Odessy, Łucka itd. po dwóch ze Smoleńska i Petersburga, 4 z Moskwy, 5 z Rygi. „Hacefira“ wysłała już specjalnego sprawozdawcę, a oprócz niego jedzie sam redaktor. Z Łodzi wyjechało również kilku delegatów.

Nienawiść przeciwko obcokrajowcom w Chinach i jej powody. Pod tym tytułem zamieścił „Geselliger“ ustęp z listu pewnego żołnierza z Kiaoczau. Brzmi on tak:

„Pewnego pięknego poranku wyruszyła kompania nasza, obciążona chlebem i ładunkami. Przeszedłszy kilka wiosek, zatrzymaliśmy się w pagodzie (świątyni chińskiej) w pobliżu miasta Tsimo. Na bożkach zawiesiliśmy nasze siatki (Hängematten) ku jaknajwiększemu zdziwieniu przypatrujących się chińczyków, którzy spodziewali się każdej chwili, iż nas bożki zmiażdżą. Ale nie chcieli oni z nami nie mieć wspólnego i przepaliliśmy bardzo dobrze.“

„Geselliger“ dodaje od siebie: „Cóżby powiedzieli nabożni Niemcy, gdyby naprzykład chińczycy chcieli na świętościach chrześcijańskich pozawieszać siatki lub podobne rzeczy!“

Wiktor Emanuel III.

Jeden z dziennikarzy francuskich od osoby zbliżonej z tytułu swego powołania do osoby króla Włoch, opowiada o tym ostatnim co następuje:

Król Wiktor Emanuel III, który niezadługo otworzy osobiście parlament włoski i złoży przysięgę konstytucyjną, jest osobą wiele zajmującą i zasługującą na to, aby przedstawić ją w możliwie jasnym świetle.

Nie myślę kreślić tu życia młodego księcia Neapolu, którego opromienia nagle korona królewska, lecz dać pewne rysy charakterystyczne nowego wodza państwa z jego życia prywatnego.

Te „pyłki“ i „odrobiny“ historyczne składają się często na istotną prawdę w historii.

Syn króla Humberta otrzymał wykształcenie zupełne i całkiem poważne. Od dwunastego roku życia przyzwyczajony był do wstawania o świcie. Ukończywszy tualetę, wypijał filiżankę bulionu i niezwłocznie zabierał się do pracy.

Po pierwszej zaraz lekcji wyjeżdżał konno na godzinę, następnie powracał do pałacu, aby uczyć się w dalszym ciągu pod okiem swego profesora. Czas popołudniowy książę spędzał racjonalnie na ćwiczeniach fizycznych i umysłowych.

Nie był nigdy beczynnym, a nawet zabawy dziecięce miały charakter myślący. Zaprawiano go do zasmakowania w zbieraniu monet, a uczyć się historii naturalnej pragnął zawsze, o ile możności, znaleźć w naturze okaz odpowiadający okazowi opisywanemu.

Pewnego dnia, gdy król Humbert z powodu

przedłużającej się narady ministrów spóźnił się na śniadanie, trzynastoletni wówczas książę Neapolu zawołał:

— Mamo, jak mi się jeść chce!

Królowa Małgorzata wyjęła z szafy „Boską komedię“ Dantego i podając ją synowi powiedziała:

— Weź się do czytania tego, a głód ci przejdzie.

Cała młodość księcia Neapolu przeszła na pracy. Mając lat 14 mówił biegle po włosku, po francusku i po angielsku i przeczytał wszystkie książki odpowiednie jego wiekowi, jakie się ukazały w tychże językach.

W tymże czasie rozpoczął głębsze studia nad historią, geografią, matematyką, fizyką, prawem konstytucyjnym i językiem niemieckim.

Książę nad język niemiecki przekłada francuski i angielski.

W tej epoce pamięć jego niezmiernie się rozwinęła oraz wyrobiła się zdolność porównawcza. Zamiłowanie nauki odciągało go nieco od dzieł o zbyt wybujałej fantazji. Fantazyja Arjosta nie pociągała go, zachwycał się za to Dantem. Profesor Morandi, który przez sześć lat był profesorem księcia, uważa swego ucznia za „encyklopedyę chodzącą“.

Książę przed wejściem do szkoły wojskowej zdawał z historii wobec ojca i matki, oraz jury złożonego z generałów Cosenza, Ricotti i Pasi. Książę ciągnął pytania z historii. Temat nie był łatwy; królewski uczeń mówił o duchu politycznym historii Włoch z pierwszej połowy bieżącego stulecia.

Książę Neapolu skreślił postać dziadka swego Karola Alberta przesłicznym językiem.

Mając lat 15 wstąpił do szkoły wojskowej, a w r. 1884 zamianowany został podporucznikiem 1 pułku piechoty.

Dr. Cimino, korespondent paryski „Corriere di Napoli“, znając doskonale księcia ze szkoły wojskowej, mówi o nim:

Z pomiędzy wszystkich moich zwierzchników, pod dowództwem których służbę wojskową spełniałem, książę Neapolu zasługiwał na najwyższą cześć moją i uwielbienie. Ks. Neapolu był pod każdym względem przykładem dla żołnierzy. Nie miał nigdy na myśli stanowiska swego księżęcego, nie szczędził czasu ani zdrowia dla swych podwładnych.

Wracając raz z manewrów w Bagnoli pod Neapolem, spotkał nas ulewny deszcz, który nie przestawał padać przez całą drogę, wynoszącą 14 kilometrów. Książę jako pułkownik mógł dowództwo złożyć podpułkownikowi i siąść do powozu. Nie chciał jednak tego uczynić i przebył z nami całą drogę pieszo.

Adjutantowi swemu, który go prosił i błagał, aby był ostrożnym i nie narażał zdrowia—odparł z uśmiechem:

— Nie, wolę zostać. W razie nieszczęścia zastąpi mnie mój piękny kuzyn, książę Aosty.

Na zapytanie moje, skierowane do dr. Cimino, ile jest prawdy w tem i co sądzi sam o słabym stroju fizycznym nowego króla, doktor odpowiedział mi:

— Tak, wiem o tem, wszyscy sądzą, że jest słabowity, ale pogłoska to najzupełniej fałszywa. Samo wielce czynne życie księcia dowodzi jnż doprawdy żelaznych sił.

Dla uzupełnienia podanego przezemnie portretu księcia, dodam że jest bardzo wesóły, żywy, pomimo zupełnie innych pozorów.

Podczas jubileuszu królowej angielskiej w r. 1898, książę Neapolu reprezentował króla Włoch. Przebywał wtedy w stolicy Anglii, jako lekarz generała Ferrero, ówczesnego ambasadora włoskiego w Londynie.

W czasie zwiedzania z księciem Neapolu, a obecnym królem Włoch, pomników, muzeów, szkół łatwo mogłem przekonać się o głębokości jego poglądów i rozciągłości posiadanej wiedzy.

Niepodobna mi też powstrzymać się od śmiechu, gdy słyszę wydawane na jego conto tak niepoehlebne pod tym względem sądy.

W Londynie zajmowało go literalnie wszystko. Oglądając pomniki lub pamiątki historyczne, natychmiast tłumaczył żonie, do jakiej epoki odnosily się one.

Jako człowiek światowy wielce ceniony był w Neapolu, gdzie przepędził swe życie wojskowe. Najwyższe towarzystwo zachwycało się przymiotami jego umysłu. Wiktor Emanuel III cieszył się wielkiem powodzeniem u dam towarzystwa

neapolitańskiego. W klubie Unione zawsze otwierał i kończył bale i zaręczam, że umiał wybierać pełne wdzięku tancerki. Dodać należy, że sam był jednym z najlepszych tancerzy.

Oto jaką sylwetkę króla Włoch kreślą ci, którzy go dobrze znają.

Ostatnie wiadomości.

Ślub króla serbskiego.

Według wiadomości z Belgradu, odbył się tam w niedzielę z wielką uroczystością ślub króla Aleksandra z p. Dragą Maszinową.

Sądząc z licznego udziału ludności, należałoby wnioskować, że małżeństwo króla cieszy się popularnością w kraju. Około 30,000 osób napłynęło z prowincji do Belgradu na uroczystości ślubne. W ulicach, przez które przejeżdżał orszak ślubny, wojsko tworzyło szpaler podwojny. O godzinie 10¹/₂ król zajechał do narzeczonej swojej, gdzie już byli obecni świadkowie króla, poseł rosyjski Manzurow, jako przedstawiciel Jego Cesarskiej Mości Najjaśniejszego Pana, prezes skupczyny Nestorowicz i inni goście weselni. Na ulicach miasta ludność przyjmowała młodą parę głośnie krzykami. Przy wejściu do cerkwi witał nowożeńców metropolita Inocenty przy licznych udziałach duchowieństwa. Pobłogosławiwszy młodą parę, metropolita wprowadził ją do wnętrza cerkwi, gdzie byli zebrani wszyscy członkowie ciała dyplomatycznego z małżonkami. Nastąpiła ceremonia ślubna, po której nowożeńcy wracając do „konaku“ królewskiego, byli ponownie przedmiotem owacy ludności.

Król Aleksander tedy przeprowadził wolę swoją bez długiego namysłu i z niezwykłą energią.

Pewne zaniepokojenie z powodu małżeństwa tego panowało przez czas pewien w kołach politycznych Wiednia, gdzie sądzono, iż małżeństwo wpłynie na politykę zagraniczną Serbii.

Korespondent specjalny „Neue fr. Presse“, udający się do Belgradu na uroczystości ślubne, wywiadywał z tego powodu cały szereg osób.

Zapewnia on, iż żadnej zmiany w polityce spodziewać się nie należy. Zapewniano go w Belgradzie, że tam żadne koła poważniejsze małżeństwu nie są przeciwnie. Może w kołach wojskowych życzonoby sobie małżeństwa króla z księżniczką zagraniczną, bo to rozwinięłoby życie dworskie i powstałyby różne urzędy dworskie, ale ogół ludności tego nie pragnął. Jedyną zmianą zapewne będzie, iż Milan, utraciwszy komendę, utraci też wpływ wszelki w Serbii, dokąd zapewne nie będzie mógł wrócić. W kołach wojskowych może niektórzy Milana będą żalowali, ale powszechnie zarzucają mu popieranie protekcyonizmu i odjęcie korpusowi oficerskiemu charakteru narodowego.

Pogrzeb króla Humberta.

W Monzy w kaplicy żałobnej przy zwłokach czuwali cały czas dzień i noc, książę krwi królewskiej, generał, fligel-adjutant i dworzanie.

Wczoraj zaś o godzinie 3 popoł. trumna została przewieziona z zamku na dworzec kolejowy. Kondukt miał charakter czysto wojskowy. Wzięły w nim udział: sześć batalionów piechoty, dwa szwadrony ciężkiej i szwadron lekkiej kawalerii, artyleria i karabinierzy konno. Odjazd z Monzy nastąpił o godzinie 4 min. 30, pociąg zatrzymał się przez krótki czas w Medyolanie, Genui i Pizie. Do Rzymu przybył dziś o godzinie 7¹/₂ rano. Pociągowi wiozącemu zwłoki króla towarzyszyli trzej księża, ks. Aosta i hr. Turynu.

W Rzymie, skutkiem umowy pomiędzy kardynałem — wikarym i ministeryum dworu królewskiego, wszyscy duchowni z parafij, których dotyczyła Kwirynał, oczekiwali na dworcu na trumnę króla Humberta i odprowadzili ją uroczysto do Panteonu. Tam trumnę odebrał w asystencji duchowieństwa Panteonu arcybiskup geneński ks. T. Reggio. Jutro tenże sam arcybiskup odprawi w Panteonie mszę uroczystą w obecności książąt, przedstawicieli specjalnych zagranicy i dygnitarzy państwa.

Onegdaj wyjechali z Monzy: król Wiktor Emanuel III z żoną, a wczoraj królowa wdowa Małgorzata, królowa portugalska Marya Pia i inni książęta Sabandzey.

W Rzymie zapewniają, że Ojciec św. nie przestał na telegramie kondolencyjnym do kró-

lowej Małgorzaty, lecz współczując jej smutkowi przez kardynała Ferrarisa przesłał jej list własnoręczny.

Podczas Mszy żałobnej przy pogrzebie zwłok królewskich w Panteonie, odśpiewano na chórze utwory Palestrina i innych kompozytorów. W wykonaniu wzięło udział 160 śpiewaków, członków „Akademii św. Cecylii“ i „Filharmonia romana“ pod dyrekcją Mascagniego. Oprócz tego udział we Mszy wzięli wybitni wychowawcy wszystkich konserwatoryów włoskich.

Z Chin.

Zdawałoby się, że agencya telegraficzna Reutersa ma dobre stosunki, a jednakże uraczyła ona świeżo klientów swoich wiadomością o samobójstwie Li-Hung-Czanga, które może w otoczeniu księcia Tuana byłoby upragnionem, bo chodzi nawet pogłoska, że ks. Tuan wysłał swoich siepaczy w celu zamordowania Li-Hung-Czanga. Ale ten ostatni zna swoich przeciwników, więc pojechałby zapewne prędzej do Londynu niż do Pekinu, a w Szanghaju zapewne też ma się na ostrożności.

Przez długi czas panowała niepewność co do losu ambasadorów i europejczyków w Pekinie. Obecnie nowa powstaje niepewność, czy wyruszyli oni z Pekinu do Tientsinu, czy nie.

Rząd ich pragnie wyprawić i ofiaruje im przeprawę do Tientsinu, jednakże posłowie propozycji nie przyjęli. Trudno im się dziwić; za murami i w piwnicach poselstw czują się jeszcze jako tako bezpiecznymi od tchórzliwej bandy bokserów chińskich, zdolnej do mordowania bezbronnych misjonarzy, a nawet posłów. Przy przeprawie do Tientsinu byłiby oddani na łaskę chińczyków, bandy skrytobójców, których znają dobrze, więc im nie ufają.

Jakkolwiek tedy niema najmniejszej wątpliwości, że chińczycy pragnęliby się pozbyć europejczyków z Pekinu, a ci ostatni niemniej gorące zapewne żywią pragnienie wydobycia się stamtąd, wiadomość o wyruszeniu ich będziemy uważali za wątpliwą, dopóki nie będzie pewności o przybyciu europejczyków do Tientsinu. Odległość, dzieląca Pekin od Tientsinu, wynosi nie więcej, jak 20 mil, więc pochód nie mógłby trwać zbyt długo.

Bardzo prawdopodobnem się wydaje, że europejczycy w Pekinie będą woleli poczekać na wojska europejskie, pomimo zwłoki, jaka istnieje w pochodzie tych wojsk.

Według najnowszych wiadomości przypuszczać należy, że wojska europejskie już rozpoczęły pochód na Pekin, i że w niedzielę stoczyły pierwszą, bardzo krwawą bitwę, która wprawdzie, wobec wielkiej przewagi chińczyków, wojska europejskie przyprawiła o znaczne straty, ale wypadła zwycięzko dla nich. Podobno pewnym oddziałom chińskim udało się odzyskać znów część Tientsinu.

Wiadomość ta była podana przez pewien podrzędny dziennik angielski, mianowicie jeden z tych, które lubią debutować skomponowanymi telegramami i przyczyniają niemało do zasypywania Europy fałszywymi wieściami.

Telegramy.

Petersburg, 8 sierpnia. (Tel. Aj. Tel. Ros.) Ukaz Najwyższy: Czasowo zarządzający ministeryum spraw zagranicznych hr. Lamsdorf mianowany zarządzającym tegoż ministeryum.

Petersburg, 8 sierpnia. (Tel. Aj. Tel. Ros.) Generał Orłow donosi dnia 3-go sierpnia: Chajlar wzięty. Zdobyto wiele mąki, owsa i innych zapasów; znaleziono 4 sztandary, amunicję i broń.

Berlin, 9 sierpnia. (Tel. Aj. Tel. Ros.) Generał-feldmarszałek hr. Waldersee mianowany został naczelnym wodzem wojsk związkowych w Chinach.

Szanghaj, 8 sierpnia. (Tel. Aj. Tel. Ros.) Oficerowie marynarki wszystkich mocarstw, posiadających wojska w Pekinie: anglicy, amerykańscy, Niemcy, Włosi, Holendrzy, Francuzi i Japończycy w sposób najprzyjaźniejszy zarządzają wspólne środki, celem obrony miasta. Najstarszym oficerem jest angielski, po nim następuje holenderski.

Komunikacya pocztowa i telegraficzna po-

między Szanghajem a Tientsinem jest jeszcze wciąż nieregularna.

Każdy dzień zwłoki w pochodzie na Pekin powiększa znacznie trudności wojsk odsieczowych, ponieważ skutkiem tego wojsko chińskie zyskuje większe zaufanie w swoje siły.

Li Ping-Heng wyruszył do Tsjanczou i Paotinfu, aby objąć dowództwo nad wojskami prowincji Czili.

Hongkong, 8 sierpnia. (Tel. Aj. Tel. Ros.) Z powodu zaburzeń w okręgach Sanu i Tunku, przylegających do Kaumi, za poradą mandarynów, wszyscy misjonary usze umknęli ze swoich stacyj.

W Kantonie panuje spokój.

Berlin, 9 sierpnia. (Tel. Aj. Tel. Ros.) Od pierwszego sekretarza poselstwa niemieckiego w Pekinie, Bilowa, otrzymano telegram, wysłany z Tsinan dnia 4 b. m.: „Od dnia 24 lipca położenie nie uległo zmianie, nie powtarzały się tłumne napady na nas, ani ogień armatni. Zdarzały się tylko pojedyncze wystrzały karabinowe. Stan zdrowia członków poselstwa stosunkowo pomyślny; rannym lepiej. Cordes wyzdrowiał“.

Rzym, 9 sierpnia. Przed sądem staną oprócz królobójcy brat i szwagier jego, Lorenzo Bresci i August Marocci, dalej Gabriello Livi i Emilio Braga, wszyscy oskarżeni o współwinę w zbrodni. Śledztwo skończone. Proces będzie toczył się przed najwyższym trybunałem państwa.

Londyn, 9 sierpnia. Egzekucye wysokich urzędników w Pekinie są dziełem stronictwa księcia Tuana, który zaprzysiągł śmierć wszystkim mandarynom stronictwa postępowego. Na liście proskrypcyjnej stoją wicekrólowie południa z Li Hung Czangiem na czele.

Londyn, 9 sierpnia. Trudności, jakie nasuwa sprawa chińska, mnożą się. Mocarstwa nie chcą zgodzić się na to, aby Anglia wzięła na siebie wyłączną obronę ujścię Yangtsekiangu i Szanghaju. Komunikat rosyjski jest miarodajny w tej mierze. Stosunek Anglii ochłodził w ostatnich dniach nawet z Japonią.

Kapsztad, 9 sierpnia. Generał boerów Harismith poddał się generałowi Macdonaldowi, przez co połączenie kolejowe z Natalem jest znówu przywrócone.

Wiedeń, 9 sierpnia. „N. fr. Presse“ dowiadyuje się, że sejmy zostaną zwołane dopiero w listopadzie albo z początkiem grudnia, zaś rada państwa zbierze się z końcem września.

Londyn, 9 sierpnia. Japoński konsul donosi, że generał Tung-sun-siang ściąga wojska chińskie, aby pod Pei-czang stawić opór marszowi wojsk zjednoczonych. Również ten sam konsul donosi, że wydany został edykt, nakazujący ponowne zajęcie Tien-tsinu i Taku.

Szanghaj, 9 sierpnia. Li Hung-Czang uwiadomił urzędownie tutejszych konsulów mocarstw zagranicznych, że posłowie zagraniczni w piątek po południu opuścili Pekin i że się już znajdują w drodze do Tien-tsinu. Wojskami, eskortującymi europejczyków do Tien-tsinu, dowodzi głównodowodzący armię cesarską Jung-Lu. Konsulowie nie bardzo dowierzają zapewnieniom Li Hung-Czanga.

CEDULA BANKU PAŃSTWA.

(Kursy z d. 9 sierpnia).

Berlin i Hamburg)czeki	46.30
)3 miesięcz.	45.80
Paryż i Bruksela)czeki	37.72 ¹ / ₂
)3 miesięcz.	37.42 ¹ / ₂
Londyn)czeki	94.90
)3-miesięczne	93.90
Wiedeń	czeki	39.15
Amsterdam)czeki	78.45
)3-miesięczne	77.70
Kopenhaga	52.10

Dr. Koliński powrócił.

LISTA PRZYJEZDNYCH.

HOTEL POLSKI. Mikorski z Górek-Grabińskich — Panny Szule z Lowicza — Dmitrjewski z Kałusza — Filipow z Kutajska — Sznaber z Warszawy — Szwarcz z Rewla — Ks. Szymanowski z Burzenina — Żurawlew z Jampola — Majmon z Wielunia — Dyszteim z Warszawy.

OGŁOSZENIE.

Zarząd Drogi Żelaznej Fabryczno-Łódzkiej

podaje niniejszem do wiadomości publicznej, że wyszczególnione poniżej towary, nieodebrane do dnia 22 lipca (4 sierpnia) 1900 roku jeśli właściciele ich nie zgłoszą się w terminie oznaczonym w artykule 20 NAJWYŻEJ Zatwierdzonej ustawy rosyjskich dróg żelaznych, będą sprzedane drogą licytacji na stacji Łódź po upływie trzech miesięcy od daty niniejszego ogłoszenia.

N. M.	Czas przybycia		STACJE		NAZWISKO		Ilość sztuk	GATUNEK TOWARU	Waga	
	Rok i miesiąc	Data	Wysyłająca	Odbierająca	wysyłającego	odbiorcy			pudy	funt.
2169	1900	19	Granica W.	Łódź	Goldlust i C-o	Okaziciel	2	Wyroby żelazne	3	22
2148	"	17	"	"	Agientura kom.	Binauer	1	Gwoździe miedz.	3	29
2147	"	17	"	"	"	M. Szyller	1	"	1	08
2081	"	12	"	"	"	Okaziciel	3	Kardy stalowe	18	07
885	"	20	Tukum	"	nieczytelny	"	1	Towar łokciowy	—	26
9187	"	22	Ryga III	"	Ryska fabr. dr.	"	1	Mosiężny drut	1	—
28752	"	21	Wołoczek	"	Larionow	"	1	Towar sukienny	3	25
1684	"	20	Torzek	"	W. Gusew	"	1	Towar łokciowy	1	04
398	Maj	27	Soły	"	Snosberg	"	1	Towar skórzany	2	—
1499	"	"	"	"	"	"	2	Odpadki skórzane	4	15
1499	Czerwiec	22	Bobrujsk	"	A. Itkin	"	1	Towar łokciowy	3	21
24517	"	17	Libawa tow.	"	nieczytelny	"	1	Towar sukienny	4	30
9848	"	12	Brześć II	"	"	"	5	Szmaty	34	25
3059	"	16	Kijów	"	Naftul	"	3	Odpadki sukienne	37	15
1894	Maj	31	Korsuń	"	Małamuđ	"	1	Towar łokciowy	—	30
328	Czerwiec	16	Kamieniec Pod.	"	Pistrak	"	2	Pierzyny	3	20
4693	"	15	Bożyszcze	"	Baruszek	"	2	Towar łokciowy	5	—
1872	"	18	Wapniarka	"	Gilei	"	1	"	6	30
2479	"	17	Częstochowa	"	Wartski	"	1	Wyroby cynkowe	9	28
"	"	"	"	"	"	"	1	Wyrób stolarski	2	21
14035	"	10	Warszawa W.	"	Winzberg	"	1	Wino	4	30
13029	"	10	"	"	Larson	"	15	Korki do butel.	19	—
13075	"	10	"	"	Bale	"	10	Stal	21	10
14154	"	11	"	"	Natanblut	"	6	Przędza bawełn.	44	30
14258	"	12	"	"	Skonorowski	"	1	Towar łokciowy	2	10
14334	"	13	"	"	Fruziński	"	1	Bakalie	—	35
14465	"	15	"	"	Ajzner	"	7	Wełna oweza	31	—
14469	"	15	"	"	Fels	"	1	Papier do pisania	6	20
14652	"	17	"	"	Kamiński	"	3	Farba olejna	4	—
14712	"	18	"	"	Rozenblum	"	1	Wino	1	05
14713	"	18	"	"	"	"	1	"	—	35
14714	"	18	"	"	"	"	1	"	1	—
14871	"	20	"	"	Tow. New. nie. man	"	1	Nici bawełn.	1	36
14921	"	22	"	"	Gajcy	"	16	Meble drewniane	6	30
14927	"	22	"	"	Ajzner	"	6	Wełna oweza	29	—
14992	"	23	"	"	Konrad	"	1	Pilniki	—	30
5083	"	10	Warszawa W. pos.	"	Fruziński	"	1	Czekolada	—	16
5188	"	18	"	"	Pajcy	"	10	Meble	10	26
5188	"	14	"	"	Raffin	Tiraszowski	1	Klische fotograf.	—	20
5162	"	13	"	"	Agientura komor.	Okaziciel	1	Obrazy	—	37
5117	"	11	"	"	Gajca	"	2	Meble	1	—
668	"	17	Lachowicz	"	Witidski	"	1	Towar łokciowy	3	—
448	"	21	Chortowo	"	Lesnowa	"	1	Materace włosian.	1	31
3937 6027	"	16	Radom posp.	"	Ajdelsztejn	"	1	Pantofle	2	08
13905	"	9	"	"	Rotzant	"	2	Sprzęty domowe	1	30
32447	"	17	Petersburg	"	N. Struk	"	3	Płótno szmergl.	18	05
6753	"	16	Białystok	"	J. Rabinowicz	"	1	Towar skórzany	2	—
6782	"	17	"	"	Rozenal	"	1	Przędza wełniana	8	26
6492	"	10	"	"	Rabinowicz	"	1	Towar skórzany	1	35
4903	"	11	Warszawa m.	"	Kugmerowski	"	1	Uprząż	1	—
9964	"	21	Wierzbolowo	"	nieczytelny	"	4	Odpadki jedw.	12	13
26078	"	22	Warszawa m.	"	Dworecki	"	1	Obuwie	4	38
25669	"	20	"	"	Eppelbaum	"	1	Deski drewniane	9	10
8902	"	15	Konotop	"	Glozsztein	"	1	Towar łokciowy	2	20
791	"	21	Niegoriełoje	"	Drużyna	"	3	Zapałki szwedzkie	15	05
1607	"	20	Smoleńsk	"	Jakobson	"	1	Towar łokciowy	—	33
3863	"	17	Orsza	"	Kabalkin	"	1	"	3	33
3865	"	17	"	"	"	"	1	Rzeczy domowe	2	32
1324	"	9	Gorodieja	"	W. Bloch	"	2	Płótno lniane	14	20
3521	"	10	Orsza	"	Lury	"	1	Towar wełniany	4	—
4883	"	12	Moskwa posp.	"	B. Długacz	"	1	Towar jedwabny	3	20
35435	"	11	Moskwa tow.	"	Kuzniecowa	"	2	Herbata	4	22

Dla składników
sprzedaje się tanio w Łodzi morgan gruntu na szlacheckim prawie, z domkiem mieszkalnym murowanym, budynkami gospodarczymi i ogrodem przy torze kolei obwodowej. Wiadomość w redakcyi „Rozwoju“.

Nowy kurs tańców
rozpoczynam we wtorek d. 14 sierpnia r. b.
Pierwsza lekcya zbiorowa
odbędzie się w sobotę d. 11 b. m. i na którą pozwalam sobie panie i panów uprzejmie zaprosić
Patentowany nauczyciel tańców
Adolf Lipiński.
Ulica Cegielniana № 56.
917—3—2

Dentysta Roman Ritt
od dnia 1-go lipca przeprowadził się na ul. Piotrkowską № 83, vis-à-vis domu W-go Petersilge.
Zęby sztuczne z podniebieniem i bez, plombowanie i różne operacye dentystyczne bez bólu przy pomocy rozweselającego gazu.

Poliklinika
Lecznica dla przychodzących chorych.
Ulica Spacerowa 41.
Lek. dent. Dąbrowski. Choroby zębów. Wtorki, Czwart. i Sob. 9—10 r.
Dr Stankiewicz. Choroby kobiece. Czwartki 8—9 r., Niedz. 4—5 pp.
Dr Bondy. Choroby dzieciinne. Codzinnie 10—11 r.
Dr Fankanowski. Choroby wewnętrzne. Poniedział. Środy i Piątki 11—12.
Dr. Bełżyński. Choroby chirurg. i kobiece. Poniedziałki i Piątki od 5—6.
Dr Dworaczek. Chor. wen. i org. moczopłc. Wtorki, Piąt. i Niedz. 1—2 pp.
Dr Wiśniewski. Choroby wewn. i dzieciinne. Wtorki, Czwart. i Niedz. 11—12.
Dr Markowski. Choroby oczne. Codzinnie oprócz Niedzieli 2—3.
Dr Brzozowski. Choroby kobiece. Wtorki i Piątki od 3—4, w Niedzielę od 9—10.
Dr Gajewicz. Chor. dzieciinne i wewnętrzne. Codzinnie oprócz Niedzieli 3—4.
Opłata za poradę 30 kop—Szczepienie ospy 50 kop.
Łóżka dla chorych do wynajęcia.

Zakład Leczniczy
Chirurgiczno-Ginekologiczny
w Łodzi, ul. Południowa № 19.
Pokoje pojedyncze i wspólne. Całodzienne utrzymanie wraz z leczeniem 2—5 rb. dziennie. Porada w ambulatoryum kop. 50. Lekarze ordynujący: chirurg **Dr. med. Krusche**, ginekolog: **Ksawery Jasiński, Kaufman, Stankiewicz.**
Bliższych informacji udziela na żądanie Administracya zakładu. 873—26—3

Prośby na Najwyższe Imię
i do wszystkich bez wyjątku władz oraz osób, przepisywania i tłumaczenia skuteczniają się w mojem
Biurze próśb i zażaleń
w Łodzi przy ulicy Piotrkowskiej w domu № 88 m. 18 a z ulicy Mikołajewskiej 35, gdzie zjazd sędziów pokoju. Dla biędnych od 8—9 bezpłatnie.
60—26 **N. M. Szapiro.**

WARSZAWSKA PRALNIA CHEMICZNA,
FARBIARNIA, SZTUCZNA CEROWNIA
i zakład reperacyjno-krawiecki
Władysława Piętki
p. f. „HELENA“
Piotrkowska № 111 w Łodzi. Telefon № 851,
przyjmuje garderobę damską i męską, koronki, firanki, portyery, dywany, meble do prania i czyszczenia. Materyały do dekatyzowania. Zakład wykonywa wszelkie roboty w zakres pralni chemicznej wchodzące starannie, tanio i prędko, na żądanie w 24 godzin.
55—25—25
W Niedzielę i święta zakład zamknięty.

Nowy Zakład Naukowy Żeński
z klasą wstępną i pensjonatem
MARYI WIKTOROWEJ KACZYŃSKIEJ
Warszawa, ulica Wspólna № 49.
Zakład urządzony będzie według ostatnich wymagań higieny i pedagogiki. Uczenie, zarówno pensjonarki jak i przychodnie, znajdują oprócz wykładów według programu gimnazjalnego konwersacyę w obcych językach, lekcye muzyki, gimnastyki i śpiewu, tudzież staranne wychowanie i opiekę troskliwą. W roku bieżącym przyjmowane będą uczennice do klas: wstępnej I-ej, II-ej i III-ej. Zapis uczennic odbywa się od dnia 5 sierpnia codziennie od godziny 11-ej do 1-ej i od 4-ej do 7-ej popoł. w kancelaryi szkolnej (Wspólna № 49). 929—2—1

Ważne dla pp. właścicieli domów
ZAKŁAD BLACHARSKI
A. KARO
Piotrkowska № 88
wykonuje oryginalne i tanie zatwierdzone przez J. W. Pana Policmajstra m. Łodzi. Cena latarni rb. 3 kop. 50. O wczesne nadsyłanie zleczeń upraszam. Agenci powinni przedstawiać kwity z moją firmą.
920-0-1

2 klasowa szkoła
dla chłopców i dziewcząt
Z. MARKOWSKIEJ
ulica św. Andrzeja № 11.
Zapisy od dnia 10 sierpnia codziennie od godz. 10 rano do 5 popoł.
883—0—1

Podwójnej buchalteryi
wykłada gruntownie
I. Mantinband
koncesyonowany nauczyciel buchalteryi ul. Cegielniana 61 m. 37.
Przyjmuje od 12½—2 pp. i od 7 do 8½ w.

Skład Win, likierów i Towarów kolonialnych
T. KĘDZIERZAWSKIEGO
Łódź, ul. Piotrkowska 89

poleca po cenach nader przystępnych w wyborowych gatunkach:

Odstale wina: Węgierskie, Francuskie, Hiszpańskie, Reńskie i Krymskie, Wina białe i czerwone, Likierzy zagraniczne i krajowe, Koniak oryginalny firmy J. & F. MARTELLA, FERDYNANDA DROUCHET i S-ki, Koniaki ruskie różnych firm, Miody odstale, Towary kolonialne. Masło stołowe i kuchenne.

Soki malinowe i wiśniowe.

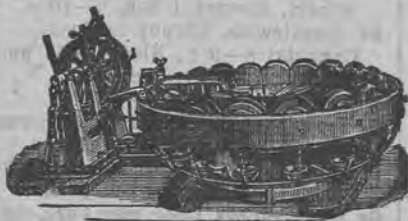
Sery: Szwajcarski, Limburski, Hagenberski, „Gomułki“, Camembert, Neuszatelski, Brie, Romadoer, Backstein, Gabrino i inne. 906-4-3

Piotrkowska 17
Nowość! Poraz pierwszy w Łodzi. Nowość!
2 Dzieciaki-olbrzymy 2.

przewyższające dotychczasowych olbrzymów pięknnością, młodością i wagą. Karol 5-letni waży 125 funtów, Marta 3-letnia waży 75 funtów. Urodzeni w gubernii piotrkowskiej. Metryki poświadczone olbrzymów są wystawione w lokalu.

Codziennie otwarte od 12 godz. do 11 w nocy. Cena wejścia: siedzące 10 kop. stojące 5 kop., dzieci do lat 12 płacą połowę. —3-3

Ważne dla właścicieli powozów i wozów.

„WULKAN”

(K. ROBOWSKI i H. WAGNER)

Fabryka Wyrobów Żelaznych i Metalowych

Łódź, Mikołajewska 56.

Telefon № 836.

Nakładanie nowych obręczy żelaznych i zaciężanie starych zluźnianych obręczy na kołach powozowych i wozowych **na zimno** za pomocą patentowanej maszyny „West'a“, której zalety i korzyści są następujące:

1. Nie psuje się drewnianego obwodu koła przypalaniem rozgrzaną obręczą, ani maczaniem tegoż w wodzie.
2. Pod obręczą nie otrzymuje się zwęglonego drzewa, które się wskutek tego nie wykrusza, a więc obręcz dłużej i mocniej trzyma się na kole.
3. Maszyna pracuje bardzo dokładnie, wykluczając wszelkie poprawki na obwodzie koła.
4. Dla zaciężania zluźnianej obręczy zdejmowanie takowej z koła, jak również wyjmowanie śrub i nitów jest zbędne.
5. Malowana powierzchnia koła nie zostaje bynajmniej uszkodzona.
6. Koła wychodzą z maszyny absolutnie okrągłe, a więc chodzą równiej i lżej.
7. Maszyna uskuteczna swą robotę na poczekaniu, wskutek czego wozy robocze nie tracą drogiego czasu. 868-6-6

Ważne dla właścicieli powozów i wozów.

IV-klasowa pensja żeńska

JANINY TYMIENIECKIEJ

przeniesioną została

na ul. Średnią № 3 (dom W-go Szulca)

Lekcje wakacyjne mające na celu przygotowanie do gimnazjum rozpoczęte
Zapisy uczenie w lokalu pensji codziennie od 9 — 12 i od 3 — 6 popołudniu.
W niedziele i święta od 3 — 5 popołudniu.

Zawiadamiam Szanownych rodziców i opiekunów, iż

w nowo utworzonej szkole prywatnej
przy ulicy Zawadzkiej № 34

rok szkolny rozpoczyna się 20 sierpnia. Uczniowie przygotowują się do szkół: Przemysłowo-robotniczej, Handlowej i Gimnazjum. Zapis kandydatów przyjmuje się codziennie od godz. 9 r. do 6 popoł.

927-12-2

L. Kościanowski.

Zakład naukowy męzki, kurs 5-letni
Antoniego Żylińskiego

Piotrkowska № 121 vis-a-vis ul. Nawrot

Lekcje 20 sierpnia. Zapis uczniów codziennie. Kierunek filologiczny i realny, a zatem przygotowuje się dzieci do pierwszych trzech klas gimnazjum, szkół handlowych, realnych, wyższej rzemieślniczej i etc. 866-0-6

Instytut wód mineralnych w ogrodzie Saskim poleca wody mineralne sztuczne, wody mineralne naturalne tegorocznego czepiania. **Kapiele mineralne** przygotowane jak w zdrojowiskach. Sezon kuracyjny w instytucie trwa do końca września w godzinach koncerty orkiestry Różalskiego Instytut na prowincję wysyła wszędzie kapiele mineralne starannie opakowane. Próżne naczynia i skrzynie instytut przyjmuje w odpowiednim stosunku za gotówkę. Zlecenia adresować należy: Warszawa, instytut wód mineralnych w ogrodzie Saskim ulica Graniczna № 14. 1000-10-7

Pensja 4-klasowa żeńska
ANIELI ROTHERT

(dawniej Remus)

Nowo-Spacerowa 29.

Lekcje zaczynają się 3 (16) Sierpnia. Zapis uczenie codziennie od 9-ej r. do 12-ej w poł. 911-7-3

OGŁOSZENIE.
ZARZĄD

Drogi Żelaznej
Fabryczno-Łódzkiej

podaje do publicznej wiadomości, że d. 28 lipca (10 sierpnia) 1900 r. o g. 10 rano na stacji towarowej Łódź odbędzie się publiczna licytacja niewykupionych towarów:

- 1) Resztki słoju 1 m. wagi 2 pud. 15 funtów przybyły na st. Łódź d. 5 lipca r. b. za frachtem № 12783 st. Kielce.
- 2) Wino 4 beczki wagi 10 pudów 30 funtów przybyły na st. Łódź d. 3 lipca r. b. za frachtem № 15646 st. Warszawa W. zw.
- 3) Morele 35 kosz. wagi 25 pud. 30 funt. przybyły na st. Łódź d. 11 lipca r. b. za frachtem № 1130 st. Bendery m. pos.
- 4) Gruszki morele, i ogórki świeże 9 kosz. wagi 15 pudów przybyły na st. Łódź d. 1 lipca r. b. za frachtem № 1151 st. Bendery m. pos.

Uwaga. W razie nie dojeścia w dniu powyższym licytacji, powtórna sprzedaż odbędzie się 31 lipca (13 sierpnia) r. b. o g. 10 r.

W Szkole prywatnej

Heleny Kunkel

ul. Rozwadowska 15.

Lekcje rozpoczynają się d. 6 sierpnia n. st. Zapis uczniów i uczenie odbywa się codziennie od godz. 8 r. do 6 wieczorem. 1003-6-3

Potrzebny pokój

z oddzielnym wejściem w dzielnicy między ulicami św. Benedykta i Główną. Oferty w „Rozwoju“ dla „S. T.“

Ogłoszenia drobne.

Arago niszczy odciski. Składy apteczne. Główny skład Leszno № 4. 862-24-24

Człowiek w średnim wieku poszukuje posady inkasenta, na żądanie może złożyć kaucję. Wiadomość w redakcji „Rozwoju“. d.

Do sprzedania filia piekarska zaraz z wyrobioną klientelą. Ulica Główna № 46. 1029-6-4

Do sprzedania dystrybucja w centrum miasta z wyrobioną klientelą. Oferty w redakcji „Rozwoju“ pod „Interes“. 1019-6-5wsc.

Prebłowa poszukuje lekcy na godziny. Oferty w redakcji „Rozwoju“ pod „Prebłowa“. 1042-3-2

Jest pomieszczenie dla dwóch panów z całodziennym utrzymaniem Mikołajewska № 25 miesz. 14. 1047-3-2

Maszyna do robienia pończoch na stojąco, z powodu wyjazdu, natychmiast do sprzedania poniżej kosztu. Wiadomość w redakcji „Rozwoju“. 902-d-26

Nauka języków nowoczesnych. Wyucza się gruntownie języków nowoczesnych, dwa języki do wyboru w kilku miesiącach. Tamże udziela profesor konserwatorium bruckelskiego lekcy na fortepianie. Ul. Krótka № 7 m. 9. 974-5-2

Pracownia ubiorów męzkich Władysława Kopezyńskiego przeniesioną została na ul. Mikołajewską № 4 2-gi dom od rogu Dzielnej. 925-4-2

Potrzebny zaraz inkasent z kaucją. Biuro nocnych stróży Zawadzka № 21. 1046-2-2

Pokój umeblowany do wynajęcia ul. Pańska № 7 m. 10. 3-2

Pokój i salon razem lub oddzielnie, umeblowane zaraz do wynajęcia. Wiadomość w mieszkaniu № 10 front, ul. Konstantynowska № 18. 1005-3-2

Panna uzdolniona w krawiectwie poszukuje miejsca w domach prywatnych. Wiadomość ul. Piotrkowska 277 m. 10.

Pokój kawalerski umeblowany do wynajęcia z całodziennym życiem lub bez. Ul. Pańska № 26, wiadomość u właściciela. 1052-6-1

Rolnicze i wszelkie maszyny przyjmują się do reperacji w fabryce kamieni młynskich i narzędzi młynarskich Karola Aet, Lipowa № 35. Zastępstwo fabryki maszyn i narzędzi rolniczych H. Cegielskiego w Poznaniu. 701-46-d.

Sklep rzeźniczy z urządzeniem i warsztatem do sprzedania zaraz z powodu wyjazdu. Wiadomość na miejscu ul. Ogrodowa № 20 naprzeciwko fabryki K. I. Poznńskiego. 1049-3-1

Tanio. Lustra, krzesła, kanapa. Rozwadowska № 12 m. 8. 1045-2-2

Venus puder wysokiego gatunku. Sprzedaż wszędzie. Główny skład Leszno № 4. 861-24-24

Zaginęła karta pobytu na imię Marcyanny Kozirung wydana z gminy Radogoszcz. 1041-3-3

Zaginął paszport na imię Wojciecha Sęk wydany z gminy Radogoszcz. 1043-3-2

Zaginęła karta pobytu na imię Romualda Liwińskiego wydana z kancelarii Połiemajstra. 1044-3-2

Zdolna kucharka z dobrymi świadectwami poszukuje miejsca do samotnego starszego pana lub pani. Oferty składać w red. „Rozwoju“ pod lit. S. L. 1050-6-1

Zaginęła karta pobytu na imię Zofii Drozdiewicz wydana z gminy Chojen. 1051-3-1